

Aarbog

for

Københavns Universitet, Kommunitetet og den polytekniske
Lærestalt,

indeholdende

Meddelelser for det akademiske Aar 1911—1912

udgivet

efter Konsistoriums Foranstaltning

af

H. Munch-Petersen,

Professor, Dr. juris.

København.

Trykt i Universitetsbogtrykkeriet (J. H. Schultz A/S).

1917.

Medarbejdere:

Kontorchef *Alfr. Holck* (Legatmassen).

Inspektør *M. C. Harding* (den polytekniske Lærestalt).

Universitetssekretær *Povel Fønss* og Bibliotekar, Cand. mag.
E. C. Spang Hanssen (Resten).

Indholdsfortegnelse

Første Afsnit.

Universitetets og den polytekniske Læreanstalts Forhold som Læreanstalter.

A.

Universitetet.

	Side.
<i>I. Bestyrelse:</i>	
a. Beretning for Aaret 1911—12	433.
b. Lov af 8. Juni 1912 om midlertidig Forhøjelse af Lønningerne for Embeds- og Bestillingsmænd under Universitetet, Universitetskvæsturen, den polytekniske Læreanstalt og den farmaceutiske Læreanstalt.....	435.
c. De Universitetet vedrørende Udtalelser i Finanslovkommissionens Betænkninger	444.
d. Beretning om Oprettelse af Studenterraad	447.
e. Udgivelse af en Aarsliste over de immatrikulerede Studenter.....	460.
f. Forslag om Ændring i Reglerne om den inspectores quæsturæ paahvilende Funktion	463.
g. Akademisk Disciplin	466.
h. Forskellige Sager.....	467.
<i>II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Eksaminer:</i>	
a. Afgang og Udnævnelser m. v., Oversigt for Aaret 1911—12	469.
b. Friboliger og Huslejeportioner:	
1. Om de Professorer, der som Overlæger ved Rigshospitalet har Tjenestebolig der, har Adgang til at optere	474.
2. Personlig Huslejeportion til Professor, Dr. phil. Finnur Jónsson	478.
c. Universitetets Fritrykskonto	479.
d. Cand. juris L. F. Vinding Kruse udnævnes til Docent i Retsvidenskab....	480.
e. Underbibliotekar, Dr. polit. Axel E. H. Nielsen udnævnes efter Konkurrence til Professor i Statsvidenskab	481.
f. Forhøjelse af Professor extraordinarius, Dr. jur. K. K. Berlins Anciennitet i Henseende til Lønning og Pension	484.
g. Honoraret til de 4 Overlæger ved Kommunehospitalet for at holde Praktikantklinikker	486.
h. Censuren i Kemi ved lægevidenskabelig Embedseksamens 1ste Del overgaar til Docenten i Hygiejne, Dr. med. A. Erlandsen.....	488.
i. Forslag om personligt Tillæg til Docent, Dr. phil. Valtyr Gudmundsson ..	489.

	Side
k. Docent ved polyteknisk Lærestanstalt O. B. Bøggild udnævnes efter Professor, Dr. N. V. Ussings Død til Professor i Mineralogi ved Universitetet.....	496.
l. Professor, Dr. med. Chr. Christiansens Afgang fra Universitetet og Docent Martin Knudsens Udnævnelse til Professor i Fysik.....	492.
m. Honorar til Dr. phil. Niels Bjerrum for at holde Forelæsninger over Kemi	493.
<i>III. Forelæsninger, Øvelser og Eksaminer:</i>	
a. Fortegnelse over de Studerende, der i Aaret 1. Oktober 1911 til 30. September 1912 er blevet immatrikulerede	497.
b. Anmeldte og holdte Forelæsninger og Øvelser	513.
c. Afholdte Eksaminer:	
1. Tillægseksamen ved Universitetet i Henhold til Anordn. 28. Febr. 1908	533.
2. Almindelig filosofisk Eksamen efter Bekendtg. 8. Septbr 1871	533.
3. Særskilt Prøve i Hebraisk.....	541.
4. Teologisk Eksamen:	
a. Teologisk Embedseksamen	541.
Skriftlige Opgaver.....	542.
β. Praktiske Prøver	543.
5. Den fuldstændige juridiske Embedseksamen, den statsvidenskabelige Eksamen og den juridiske Eksamen for Ustuderede:	
Oversigt	544.
a. Fuldstændig juridisk Embedseksamen	545.
Skriftlige Opgaver.....	554.
β. Statsvidenskabelig Eksamen	560.
Skriftlige Opgaver.....	562.
γ. Juridisk Eksamen for Ustuderede.....	563.
Skriftlige Opgaver	563.
6. Lægevidenskabelig Embedseksamen	564.
Skriftlige Opgaver.....	568.
7. Skoleembedseksamen:	
a. Ved det filosofiske Fakultet	568.
Skriftlige Opgaver	572.
β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet	582.
Skriftlige Opgaver.....	584.
8. Magisterkonferenser:	
a. Ved det filosofiske Fakultet	591.
β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet	594.
d. Almindelige Bestemmelser og enkelte Afgørelser:	
1. Immatrikulation	595.
2. Tillægsprøven til Studentereksamen i Henhold til Anordning 28. Februar 1908:	
a. Kongelig Anordning af 13. December 1911 angaaende Ændringer i Anordning af 28. Februar 1908 om Tillægsprøver til Studentereksamen	596.
β. Forhandling angaaende Bevillingen til en Lærer i Græsk og Latin. Dr. phil. Hans Ræder antages som Lærer i Latin og faar Bemyndigelse til at eksaminere teologiske Studerende i Latin	597.
3. Den filosofiske Prøve	599.
4. Forelæsninger og Eksaminer under det teologiske Fakultet	600.
5. Forelæsninger og Eksaminer under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet:	
a. Den fuldstændige juridiske Embedseksamen	600.
β. Statsvidenskabelig Eksamen	601.
γ. Juridisk Eksamen for Ustuderede	602.
6. Forelæsninger og Eksaminer under det lægevidenskabelige Fakultet...	602.
7. Forelæsninger og Eksaminer under det filosofiske Fakultet:	
a. Regler for Magisterkonferenser under Fakultetet	603.

β. Bekendtgørelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Ændring af Fordringerne ved Skoleembedseksamen i Dansk	612.
γ. Andre Sager	616.
8. Forelæsninger og Eksaminer under det matematisk naturvidenskabelige Fakultet:	
α. Magisterkonferens i Mineralogi og Krystallografi	617.
β. Kgl. Anordning af 2. Juli 1912 om Indretning af Skoleembedseksamen i Fysik og Kemi med tilhørende Bifag under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Bekendtgørelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 3. Juli 1912 indeholdende nærmere Bestemmelser til Gemmemførelse af den kgl. Anordning af 2. Juli 1912	618.
γ. Andre Sager	624.
<i>IV. Prisopgaver:</i>	
a. Besvarelser af Prisopgaverne for 1910—11	625.
b. Prisopgaverne for 1912	628.
c. Almindelige Afgørelser	629.
<i>V. Akademiske Grader:</i>	
1. Dispensation med Hensyn til Erhvervelse af Doktorgraden	630.
2. Promotioner i 1911—12	630.
3. Anerkendelse af en i Udlandet erhvervet Doktorgrad	633.
4. Forøgelse af Antallet af de Festskrifter, Forelæsningsfortegnelser og Doktor-Disputatser, der leveres Universitetsbiblioteket til dets Bytteforbindelser. Bevilling af Trykning-Godtgørelse til Doktorander	633.
<i>VI. Akademiske Højtideligheder:</i>	
Beretning for Aaret 1911—12	636.
<i>VII. Universitetets videnskabelige Samlinger og Anstalter:</i>	
1. Universitetsbiblioteket. Aarsberetning 1911—12	637.
2. Det teologiske Laboratorium. Aarsberetning 1911—12	646.
3. Det juridiske Laboratorium. Aarsberetning 1911—12	646.
4. De lægevidenskabelige Instituter:	
a. Det normal-anatomiske Museum	647.
b. Det patologisk-anatomiske Institut	649.
c. Det farmakologiske Institut	652.
d. Institutet for almindelig Patologi	652.
e. Det hygiejniske Institut	655.
f. Det retsmedicinske Institut	660.
g. Andre Sager	660.
5. Det filologisk-historiske Laboratorium:	
a. Aarsberetning 1911—12	660.
b. Bevilling til Anskaffelse af religionshistoriske Værker	661.
6. Den botaniske Have:	
a. Aarsberetning 1912	662.
b. Fornyelse for 5 Aar af Bevillingen til Forhøjelse af Tilskudet til plante-fysiologiske Undersøgelser	671.
c. Understøttelser til forhenværende Arbejdere	672.
d. Andre Sager	676.
7. Det zoologiske Museum:	
a. Aarsberetning 1912	676.
b. Forhøjelse af Museets Fællesudgifter	690.
c. Ekstraordinær Bevilling til Anskaffelse af et Lysbilledapparat (Epidiaskop) til Auditoriet	692.
d. Ekstraordinær Bevilling til Anskaffelse af og Installation af et Destillationsapparat til Rensning af Spiritus	693.
e. Ekstraordinær Bevilling til Dækning af 2den Afdelings Gæld	694.

	Side
f. Ekstraordinær Bevilling til Anskaffelse af 2 Skabe til 2den Afdeling	695.
g. Andre Sager	696.
8. Det mineralogiske Museum:	
a. Aarsberetning 1912	696.
b. Erhvervelse af en Del af afdøde Professor Ussings efterladte Bog-samling	700.
c. Andre Sager	702.
9. Det kemiske Laboratorium:	
a. Aarsberetning 1911—12	702.
b. Forslag om Oprettelse af 15 nye Fripladser til Øvelserne ved Labo-ratoriet og 30 Fripladser til de af Assisterterne afholdte Eksamina-torier	703.
c. Andre Sager	706.
10. Det astronomiske Observatorium:	
a. Beretning om den anden Observatoriekommision af 7. December 1903 og om den tredie Observatoriekommision af 5. September 1907. — Forslag fra Professor, Dr. phil. E. Strømgren vedrørende en Omor-ganisation af Universitetets Observatorium m. m. Bevilling af Kom-munitetets Midler til Anskaffelse af Instrumenter til Observatoriet, samt Forhøjelse af Observatoriets Annuum.....	707.
b. Den to-aarige Bevilling til Regne- og Maalebureauet forandres til en fast aarlig Bevilling.....	778.
c. Andre Sager	779.
11. Det geografiske Laboratorium.....	779.
12. Det histologisk-embryologiske Laboratorium. Aarsberetning 1912	782.
13. Det matematiske Laboratorium	783.
14. Det dyrefysiologiske Laboratorium:	
a. Aarsberetning 1910—12	784.
b. Ekstraordinært Tilskud paa 4.000 Kr. til Laboratoriet	786.
15. Det ferskvands-biologiske Laboratorium. Aarsberetning 1912.....	791.
16. Det marine-biologiske Sommerkursus i 1912.....	792.
17. Den Arnamagnæanske Stiftelse. Aarsberetning 1912.....	793.

VIII. Universitetets Forhold ud ad til:

a. Fester ved fremmede Universiteter	794.
b. Indbydelser til Kongresser m. v.	797.
c. Islands Universitet.....	798.
d. Andre Sager	799.

IX. Det akademiske Legat- og Stipendievæsen:

1. Valg af Eforer	800.
2. Oversigt over Fordelingen af Stipendier og andre Beneficier:	
a. Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet m. m.	801.
b. De med Universitetet forbundne Kollegier	807.
c. Andre Stipendier og Beneficier, som bortgives af Universitetet til Stu-dium ved dette:	
α. Pengelegater	808.
β. Boglegater	811.
d. Rejslegater.....	812.
e. Stipendier, som ikke bortgives af Universitetet:	
α. Understøttelser af Kommunitetets Midler	812.
β. Andre Meddelelser	824.
3. Tilkomne Legater ved Universitetet.....	825.
4. Forandringer i de fundatsmæssige Bestemmelser for enkelte Legater eller nærmere Regler for disse	827.
5. Bevillinger eller Undtagelser fra de lov- eller fundatsmæssige Bestemmel-ser for Legaterne	828.

6. De med Universitetet forbundne Kollegier:	
a. Forbedring af Kollegiernes hygiejniske og sociale Forhold	828.
b. Borchs Kollegium	836.
c. Valkendorfs Kollegium	836.
7. Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet:	
a. Forhøjelse af Kommunitetsstipendiet	837.
b. Ekstraordinær Forlængelse af et Kommunitetsstipendium og Regensbeneficium	839.
c. Ekstraordinær Understøttelse til en færøisk medicinsk Student	840.
d. Forskellige Afgørelser vedrørende Kommunitets- og Regensalumner ..	846.
e. Skifte i Regenslæge-Stillingen	850.
f. Instruks for Portneren ved Regensen	850.
g. Instruks for Nattevagten paa Regensen	854.
h. Instruks for Rengøringskonerne paa Regensen	855.
i. Forskellige Forhold paa Regensen	856.
8. Rentefrie Laan af Kommunitetets Midler til ubemidlede Studerende	857.

B.

Den polytekniske Lærestalt.

<i>I. Forandringer i Undervisnings- og Eksamensplanen samt almindelige Afgørelser vedrørende Lærerstillingerne:</i>	
a. Ændringer i Lærestaltens Reglement	858.
b. Forandringer i det detaillerede Undervisningsprogram	860.
c. Indførelse af Undervisning i Fotokemi og Oprettelse af en Docentstilling i samme Fag	860.
d. Omdannelse af Docentstillingen i Svagstrømselktroteknik til et Professorat	862.
e. Bestemmelser vedrørende Arbejdet, som paahviler Hjælpedocenten og Assistenten i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner	863.
f. Midlertidig Forhøjelse af Lønninger for Embeds- og Bestillingsmænd ved den polytekniske Lærestalt	865.
<i>II. Den polytekniske Lærestalts Personalforhold:</i>	
a. Afgang og Ansættelser:	
1. Oversigt for Aaret 1911—12	867.
2. Direktørskifte	868.
3. Besættelse ved Konkurrence af det paa Finansloven for 1911—12 oprettede Professorat i Maskinlære	874.
4. Besættelse af Docentstillingen i Mineralogi og Geologi	877.
b. Andre Personalia:	
1. Studierejser m. m.	881.
2. Forhøjet Anciennitet for Professor C. Hansen	881.
3. Forskellige Sager	882.
<i>III. Laboratorier og Samlinger m. m.:</i>	
a. Det kemiske Laboratorium	882.
b. Det teknisk-kemiske Laboratorium	884.
c. Det fysisk-kemiske Laboratorium	885.
d. Det gæringsfysiologiske Laboratorium	888.
e. Det fysiske Institut	888.
f. Det elektrotekniske Laboratorium	892.
g. Maskinlaboratoriet	893.
h. Den teknologiske Samling	894.
i. Materialprøvelaboratoriet og Materialsamlingen	896.
k. Tegne- og Konstruktionsstuerne	897.

	Side
l. Biblioteket	897.
m. Undervisningen i Landmaaling og Samlingen af Landmaalingsinstrumenter	898.
n. Modellsamlingen for Opvarmning og Ventilation.....	902.
o. Laboratoriet for Telegrafi og Telefoni.....	902.
p. Den teknisk-hygieniske Samling.....	903.
q. Forskellige Sager vedrørende Læreanstaltens Budget.....	903.
<i>IV. Forelæsninger, Øvelser og Eksaminer:</i>	
a. Forelæsninger, Øvelser og Ekskursioner m. m.....	907.
b. Eksaminer:	
1. Afholdte Eksaminer.....	913.
2. Opgaver ved de praktiske og skriftlige Prøver ved de polytekniske Eksaminer	936.
3. Almindelige Bestemmelser og enkelte Afgørelser.....	947.
<i>V. Fripladser, Stipendier og Legater .....</i>	<i>952.</i>
<i>VI. G. A. Hagemanns Kollegium .....</i>	<i>958.</i>

Andet Afsnit.

Universitetets og Kommunitetets økonomiske Anliggender.

<i>I. Universitetskvæsturen .....</i>	<i>962.</i>
<i>II. Universitetets Almanakprivilegium .....</i>	<i>962.</i>
<i>III. Byggeforanstaltninger ved Universitetet og Kommunitet .....</i>	<i>963.</i>
<i>IV. Universitetsbygningens Forskønnelse.....</i>	<i>963.</i>
<i>V. Universitetets Landsbykirker.....</i>	<i>963.</i>
<i>VI. Forskellige Sager.....</i>	<i>968.</i>

Tredje Afsnit.

Patronatsforholdet til Frue Kirke	976.
---	------

Tillæg.

Den med Universitetet forbundne Legatmasse.
Aaret 1912.

	Side
Regnskabsoversigten ..	1.
Rekapitulation og Anmærkninger til Regnskabsoversigten ..	13.
1. Den rentebærende Kapitals Forøgelse ..	13.
2 Den kontante Beholdnings Forøgelse ..	13.
3. Universitetets Legatkasses Aktiver ..	14.
4. Grev J. G. Moltkes Legater til Universitetet ..	21.
5. J. L. Smiths Legat ..	23.
6 Professorernes Enkekasse ..	24.
7. Legaternes Overskudsfond ..	24.
8. Ekstrakter af Eforiregnskaber:	
a. Valkendorfs Kollegium ..	25.
b. Borchs Kollegium ..	26.
c. Elers' Kollegium ..	27.
d. Hassagers Kollegium ..	27.
e. Det Arnamagnæanske Legat ..	28.
f. Bings Legat ..	29.
g. A. W. Scheels Stiftelse ..	29.
h. Liliendahls Legat. ..	30.
i. Frue Kirke ..	30.